

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาโครงสร้างด้านการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล (2) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย โดยใช้ข้อมูลในระยะเวลา 4 ปี ในการศึกษา (พ.ศ.2545 – พ.ศ.2548) (3) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีทั้ง 3 ประเภท โดยปัจจัยที่นำมาศึกษา 3 ปัจจัย ได้แก่ พื้นที่ทางการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และจำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล ประสบปัญหาการบริหารการจัดเก็บรายได้ซึ่งจัดเก็บได้ต่ำในส่วนของรายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง 3 ประเภท คือ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีป้าย ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึง โครงสร้างของภาษีที่ยังไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น ในการนี้ ได้ทำการเลือกตัวอย่างขององค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดพิษณุโลก เป็นกรณีศึกษา โดยได้แบ่งองค์การบริหารส่วนตำบลออกเป็น 2 กลุ่ม คือ องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก

ผลการศึกษาพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดพิษณุโลกส่วนมาก มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 93.3 ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด และองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดพิษณุโลกประมาณร้อยละ 62.77 ขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมด มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีป้ายน้อย สำหรับ ภาษีบำรุงท้องที่นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีมาก และน้อยในสัดส่วนใกล้เคียงกัน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลประมาณร้อยละ 45.8 มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่น้อย และร้อยละ 54.2 มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่มาก

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี กับตัวแปรพื้นที่ทางการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล เขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และจำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยวิธี Regression เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ปัจจัยทั้ง 3 ชนิด ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน สำหรับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีป้าย ได้แก่ จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบล และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ได้แก่ พื้นที่ทางการเกษตรขององค์การบริหารส่วนตำบล

The purposes of this study are (1) to study the finance structure of Tambol Administration Agencies (2) to assess the tax collection efficiency of Phitsanulok Tambol Administration Agencies with in four-year term study (2002 – 2006) (3) to study factors influencing efficiency of three - tax collections by three factors : sizes of Tambol Administration Agencies, density of population, and percentage of peasants per population.

Tambol Administration Agencies have encountered the problem of low revenue from its three – tax collections : Building and Land Tax, Signs and Boards Tax and Local Development Tax. There are many factors causing these problems, such as efficiency of tax collection, inappropriate tax structure for economic and social situation. By using Phitsanulok Tambol Administration Agencies to be a case study, the agencies are divided into two groups : medium-size agencies and small-size agencies.

The study found that overall Phitsanulok Tambol Administration Agencies mostly had high rate of Building and Land Tax collection efficiency (93.3 percent of agency) and mostly had low rate of Signs and Boards Tax collection efficiency (62.77 percent of agency) . For Local Development Tax collection efficiency, Phitsanulok Tambol Administration Agencies had nearly equal rate ,twenty – seven agencies (45.8 percent of agency) had low rate of Local Development Tax collection efficiency and twenty - nine agencies (54.2 percent of agency) had high rate of Local Development Tax collection efficiency

For statistical assessment between three - tax collection efficiency and three factors, the agricultural area of Tambol Administration Agencies, location of Tambol Administration Agencies, the number of personnel using regression models at the confidence level 95%, it was found that the factor influencing Signs and Boards Tax was the number of personnel and the factor influencing Local Development Tax was the agricultural area of Tambol Administration Agencies. But there are no factor influencing Building and Land Tax.